

PROJEKT

P R O G R A M

**współpracy Województwa Lubuskiego
z organizacjami pozarządowymi
w 2014 roku**

Rozdział I Postanowienia ogólne	3
Rozdział II Cele współpracy	4
Rozdział III Zasady współpracy.....	4
Rozdział IV Zakres przedmiotowy.....	5
Rozdział V Formy współpracy.....	7
Rozdział VI Priorytetowe zadania publiczne	10
Rozdział VII Okres realizacji Programu	16
Rozdział VIII Sposób realizacji Programu	17
Rozdział IX Wysokość środków przeznaczonych na realizację Programu	18
Rozdział X Tryb powoływania i zasady działania Komisji Konkursowych.....	19
Rozdział XI Sposób tworzenia Programu i przebieg konsultacji.....	20
Rozdział XII Sposób oceny realizacji Programu	21

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.) nakłada na organy administracji publicznej obowiązek realizacji zadań ze sfery publicznej, we współpracy z organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy.

Zgodnie z art. 5a ust.1 przedmiotowej ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§1. Ilekroć w niniejszym „Programie współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2014 roku”, zwanym dalej „Programem” jest mowa o:

- 1) **Samorządzie Województwa** – należy przez to rozumieć Samorząd Województwa Lubuskiego;
- 2) **Sejmiku Województwa** – należy przez to rozumieć Sejmik Województwa Lubuskiego;
- 3) **Zarządzie Województwa** – należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Lubuskiego;
- 4) **Urzędzie** – należy przez to rozumieć Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego;
- 5) **Programie** – należy przez to rozumieć „Program współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2014 roku”;
- 6) **ustawie** – należy przez to rozumieć *ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.);
- 7) **podmiotach Programu** – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
- 8) **realizatorach Programu** – należy przez to rozumieć komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze;
- 9) **konkursie** – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i art. 13 ustawy;
- 10) **trybie pozakonkursowym** – należy przez to rozumieć tryb zlecenia realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert - w ramach tzw. „małych grantów”, określony w art. 19a ustawy;

- 11) **dotacji** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Rozdział II

Cele współpracy

- § 2. 1. Celem głównym Programu jest kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego i wzmocnienie aktywności społecznej poprzez budowanie relacji partnerskich pomiędzy Samorządem Województwa a podmiotami Programu.
2. Celami szczegółowymi Programu są:
- 1) tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju trzeciego sektora w województwie lubuskim i wzmocnienie jego potencjału;
 - 2) kształtowanie idei społeczeństwa obywatelskiego poprzez promocję postaw prospołecznych i włączanie społeczne;
 - 3) zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w województwie lubuskim;
 - 4) dążenie do pełniejszego zaspokajania potrzeb społecznych, a tym samym poprawy jakości życia mieszkańców województwa lubuskiego;
 - 5) integrowanie podmiotów Programu realizujących inicjatywy w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy;
 - 6) wspieranie nowatorskich rozwiązań wychodzących naprzeciw oczekiwaniom i dążeniom społecznym oraz umożliwiających rozwiązywanie problemów społecznych;

Rozdział III

Zasady współpracy

- § 3. Współpraca Samorządu Województwa z podmiotami Programu opierać się będzie na następujących zasadach:
- 1) **pomocniczości** – zgodnie, z którą Samorząd Województwa uznaje prawo zorganizowanych wspólnot obywateli do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych. W takim zakresie współpracuje z nimi, a także wspiera ich działalność oraz umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie;
 - 2) **suwerenności stron** – oznacza, że Samorząd Województwa respektuje odrębność i suwerenność podmiotów Programu;

- 3) **partnerstwa** – która oznacza, że podmioty Programu, na zasadach i w formie określonej w ustawie, uczestniczą w identyfikowaniu i diagnozowaniu problemów społecznych, w wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz współdziałają z organami samorządu województwa przy wykonywaniu zadań publicznych;
- 4) **efektywności** – Samorząd Województwa przy zlecaniu podmiotom Programu zadań publicznych do realizacji, dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz zachowując wymogi określone w ustawie o finansach publicznych;
- 5) **uczciwej konkurencji i jawności** – zakłada ona kształtowanie przez organy samorządu województwa przejrzystych zasad współpracy, opartych na równych i jawnych kryteriach wyboru realizatora zadania publicznego oraz na zapewnieniu równego dostępu do informacji.

Rozdział IV

Zakres przedmiotowy

- § 4. 1. **Współpraca Samorządu Województwa z podmiotami Programu obejmuje sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy. Do priorytetowych obszarów współpracy, które wynikają z ustawowych zadań własnych samorządu należą zadania w zakresie:**
- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
 - 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
 - 3) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - 4) działalności charytatywnej;
 - 5) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
 - 6) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
 - 7) ochrony i promocji zdrowia;
 - 8) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
 - 9) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
 - 10) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
 - 11) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
 - 12) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;

- 13) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
 - 14) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
 - 15) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
 - 16) wypoczynku dzieci i młodzieży;
 - 17) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
 - 18) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
 - 19) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
 - 20) turystyki i krajoznawstwa;
 - 21) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
 - 22) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 23) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
 - 24) ratownictwa i ochrony ludności;
 - 25) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
 - 26) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
 - 27) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
 - 28) promocji i organizacji wolontariatu;
 - 29) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
 - 30) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
 - 31) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
 - 32) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
 - 33) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
 - 34) działalności na rzecz podmiotów Programu, w zakresie określonym w pkt 1-33.
2. We współpracy z podmiotami Programu realizowane są:
- 1) strategie:
 - a) Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2020;
 - b) Marka Lubuskie;
 - c) Lubuska Regionalna Strategia Innowacji 2010-2015;
 - d) Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2014 – 2020;

- e) Lubuska Strategia Ochrony Zdrowia na lata 2014 – 2020;
 - f) Strategia Rozwoju Kultury Województwa Lubuskiego;
- 2) programy:
- a) Wojewódzki Program Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych;
 - b) Program wspierania działań pomocy społecznej na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców Województwa Lubuskiego;
 - c) Wojewódzki Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2012 – 2017;
 - d) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016;
 - e) Kierunki prorodzinnej polityki społecznej Województwa Lubuskiego;
 - f) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
 - g) Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2013-2016;
 - h) Wieloletni regionalny plan działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie lubuskim na lata 2013 – 2020;
 - i) Program Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Lubuskiego na lata 2014 – 2016;
 - j) Program Rozwoju Lubuskiej Turystyki do 2020 r.;
 - k) Kierunki rozwoju lecznictwa w zakresie onkologii i onkohematologii w województwie lubuskim na lata 2012-2020;
 - l) Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2015;
 - m) Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
 - n) Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” (obowiązuje do 2015 r.);
 - o) Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020;
 - p) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Rozdział V

Formy współpracy

- § 5. 1. Współpraca Samorządu Województwa z podmiotami Programu obejmuje współpracę o charakterze finansowym i pozafinansowym.
2. Współpraca finansowa obejmuje:

- 1) zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom Programu w trybie otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w ustawie;
 - 2) zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom Programu w trybie pozakonkursowym na zasadach określonych w ustawie;
 - 3) wspieranie zadań publicznych, na zasadach określonych w przepisach szczegółowych m.in. dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, z wyjątkiem rozbioru tych obiektów w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej;
 - 4) realizowanie inicjatyw lokalnych przez Lokalne Grupy Działania i Lokalne Grupy Rybackie na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
3. Współpraca pozafinansowa realizowana będzie między innymi poprzez:
- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu ujednoczenia i zharmonizowania tych kierunków;
 - 2) konsultowanie z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy;
 - 3) konsultowanie z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów;
 - 4) tworzenie w miarę potrzeb wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli podmiotów Programu oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
 - 5) inne formy współpracy obejmujące:
 - a) organizowanie spotkań, szkoleń, konferencji i seminariów dla podmiotów Programu,
 - b) prowadzenie działań na rzecz upowszechniania wolontariatu,
 - c) prowadzenie działań na rzecz przekazania 1% podatku dochodowego na rzecz podmiotów Programu z województwa lubuskiego, prowadzących działalność pożytku publicznego,
 - d) pomoc podmiotom Programu w nawiązywaniu kontaktów i współpracy na skalę regionalną, ponadregionalną i międzynarodową,
 - e) pomoc w pozyskiwaniu partnerów zagranicznych do realizacji międzynarodowych zadań w zakresie potrzeb zgłaszanych przez podmioty Programu,
 - f) promocja województwa lubuskiego poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów Programu,
 - g) udzielanie rekomendacji podmiotom Programu,

- h) wspólną realizację zadań, przedsięwzięć poprzez zawieranie porozumień, partnerstw z podmiotami Programu,
- i) prowadzenie serwisu informacyjnego na stronie internetowej Urzędu – www.lubuskie.pl w zakładce NGO, zakładki Organizacje pozarządowe w Biuletynie Informacji Publicznej mających na celu wzajemną wymianę informacji i popularyzację działalności podmiotów Programu,
- j) promowanie działalności podmiotów Programu, pomoc w tworzeniu dobrego wizerunku m.in. poprzez zgłaszanie do różnego typu konkursów o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim, propagowanie ich działalności na łamach Lubuskiego Pisma Samorządowego „Region” oraz za pośrednictwem newslettera Urzędu, lokalnych mediów,
- k) prowadzenie i stałe aktualizowanie bazy danych podmiotów Programu działających na terenie województwa lubuskiego, zamieszczonej stronie internetowej Urzędu – www.lubuskie.pl, w zakładce NGO,
- l) obejmowanie przedsięwzięć honorowym patronatem Marszałka Województwa Lubuskiego, na wniosek podmiotów Programu,
- m) prowadzenie działań na rzecz integracji środowisk kombatanckich oraz koordynowanie działań w zakresie współpracy z podmiotami Programu ds. kombatantów i osób represjonowanych,
- n) doradztwo i współpracę przy pozyskiwaniu przez podmioty Programu środków finansowych z innych źródeł,
- o) wspieranie i rozwój klastrów i inicjatyw klastrowych działających w województwie lubuskim oraz wzmocnienie ich konkurencyjności i potencjału na rynku, monitorowanie zmian zachodzących w klastrach,
- p) pomoc merytoryczną realizatora Programu udzielaną podmiotom Programu,
- q) udostępnianie w miarę możliwości biletów lotniczych z puli Urzędu na podstawie aktualnego zarządzenia Marszałka Województwa Lubuskiego,
- r) udostępnianie podmiotom Programu w miarę możliwości, na preferencyjnych zasadach pomieszczeń lub sprzętu przez realizatorów Programu.

Rozdział VI

Priorytetowe zadania publiczne

§ 6. Realizatorzy Programu w ramach współdziałania z podmiotami Programu, wdrażać będą w roku 2014 następujące priorytetowe zadania publiczne o charakterze regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym:

1) **w obszarze pomocy społecznej :**

Zadanie: działania wynikające z „Programu wspierania działań pomocy społecznej na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców województwa lubuskiego”, obejmujące w szczególności:

- a) zapewnianie opieki nad dziećmi z rodzin ubogich, niewydolnych wychowawczo i ekonomicznie oraz zagrożonych patologią społeczną, w tym poprzez organizację działań wypoczynkowo – terapeutycznych;
- b) zapewnianie opieki kobietom w ciąży, samotnym matkom z dziećmi, osobom bezdomnym, osobom będącym w sytuacjach kryzysowych, narażonym na przemoc i odrzuconym przez rodzinę;
- c) świadczenie usług opiekuńczych osobom starszym, samotnym, chorym i niepełnosprawnym, zagrożonym ubóstwem i społeczną marginalizacją;
- d) wspieranie przedsięwzięć ukierunkowanych na aktywizację osób starszych;
- e) wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- f) szkolenie liderów i wolontariuszy organizacji pozarządowych;

2) **w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej:**

a) **Zadanie: działania wynikające z „Wojewódzkiego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2013-2016”, obejmujące w szczególności:**

- podniesienie społecznej świadomości o znaczącej roli rodziny;
- wspieranie działań w obszarze pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka;
- rozwój systemu rodzinnej pieczy zastępczej;
- zapewnienie środowiska rodzinnego dzieciom kwalifikowanym do przysposobienia;

b) **Zadanie: działania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.), obejmujące w szczególności prowadzenia ośrodków adopcyjnych oraz**

podmiotów, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

3) **w obszarze wspierania rozwoju ekonomii społecznej:**

Zadanie: działania wynikające z Wieloletniego regionalnego planu działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie lubuskim na lata 2013 – 2020, obejmujące w szczególności:

- a) budowę zintegrowanego systemu wsparcia rozwoju ekonomii społecznej;
- b) zwiększenie świadomości i partycypacji społeczności lokalnych w rozwoju ekonomii społecznej;
- c) zwiększenie udziału podmiotów ekonomii społecznej w realizacji regionalnych i lokalnych polityk publicznych, w tym usług użyteczności publicznej;
- d) wzrost aktywności zawodowej poprzez system integracji i reintegracji zawodowej i społecznej – obejmujące działania adresowane ściśle do młodzieży, w związku z rosnącym brakiem miejsc pracy i tendencjami migracyjnymi oraz do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które nie mają szans na zatrudnienie u przedsiębiorców;

4) **w obszarze promocji województwa:**

Zadanie: działania promocyjne wpływające na pozytywny wizerunek województwa w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, obejmujące w szczególności:

- a) organizowanie festiwali, konkursów, przeglądów, spotkań, plenerów, warsztatów, konferencji, seminariów, wystaw artystycznych, historycznych, muzealnych i innych imprez o zasięgu co najmniej regionalnym, mających istotne znaczenie dla polskiej kultury i sztuki;
- b) promocje produktu regionalnego i tradycyjnego;
- c) działania zwiększające atrakcyjność regionu poprzez marketing regionalny- wdrażanie Strategii Marki „Lubuskie warte zachodu”;
- d) opracowywanie i wydawanie publikacji promocyjnych i ulotek promocyjnych;
- e) produkcję filmów promujących walory województwa Lubuskiego;
- f) organizacje eventów i imprez o znaczeniu medialnym;

5) **w obszarze ochrony zdrowia:**

Zadanie: poprawa zdrowia i jakości życia mieszkańców województwa lubuskiego jako czynnika rozwoju społeczno-ekonomicznego, obejmujące w szczególności:

a) poprawę efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia poprzez:

- organizowanie akcji i kampanii informacyjnych o dostępności do świadczeń zdrowotnych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego i innych;
- wspieranie rozwoju systemu elektronicznej informacji medycznej;
- wspieranie instytucji lekarza rodzinnego jako efektywnego narzędzia promocji, profilaktyki i leczenia;

b) zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez:

- przedsięwzięcia w obszarze podnoszenia poziomu wiedzy mieszkańców regionu odnośnie pierwszej pomocy przedmedycznej;
- przedsięwzięcia w zakresie zapobiegania negatywnym skutkom zdrowotnym wynikającym z zanieczyszczenia środowiska i żywności;

c) dostosowanie opieki zdrowotnej do dynamiki długookresowych trendów demograficznych poprzez:

- działania w zakresie poprawy zdrowia kobiet w wieku rozrodczym oraz noworodków i niemowląt;
- działania w zakresie poprawy zdrowia dzieci i młodzieży;
- działania w zakresie poprawy stanu zdrowia populacji dorosłej;
- działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychosomatycznego populacji seniorów;

d) promocję zdrowia i kształtowanie prozdrowotnych postaw mieszkańców województwa lubuskiego poprzez:

- propagowanie wiedzy o podstawowych zasadach prowadzenia zdrowego stylu życia;
- realizację programów edukacji zdrowotnej, programów zdrowotnych i profilaktycznych;
- propagowanie działań na rzecz promocji zdrowia: pikniki, zjazdy, happeningi, akcje, kampanie promocyjne;
- współpracę z podmiotami Programu ukierunkowanymi na konkretną jednostkę chorobową;

- 6) **w obszarze działalności na rzecz osób niepełnosprawnych:**
- a) **Zadanie: działania wynikające z „Wojewódzkiego Programu Integracji Społecznej Osób Niepełnosprawnych”, obejmujące w szczególności:**
- wzrost poziomu wykształcenia oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych poprzez działania na rzecz ich aktywizacji zawodowej;
 - doskonalenie profilaktyki oraz systemów wsparcia skierowanych do osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin;
 - wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w życiu społecznym;
 - zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych i urbanistycznych w ramach prowadzenia kampanii informacyjno-promocyjnych na rzecz likwidacji barier architektonicznych, urbanistycznych oraz doradztwa zawodowego;
 - kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych i problematyki niepełnosprawności;
 - wypracowanie skutecznych działań w zakresie zapobiegania inwalidztwu i innym dysfunkcjom organizmu;
 - aktywne zaangażowanie organizacji pozarządowych w kreowanie polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin;
- b) **Zadanie: działania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 r. *w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym* (Dz. U. z 2008 r., Nr 29, poz. 172).
- c) **Zadanie: utworzenie i działanie zakładów aktywności zawodowej na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej** (Dz. U. z 2012 r., poz. 850).
- d) **Zadanie: dofinansowanie robót budowlanych, dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbioru tych obiektów - rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 6 sierpnia 2004 r., w sprawie określenia zadań samorządu województwa, które mogą być dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** (Dz. U. z 2004 r., Nr 187, poz. 1940).

7) **w obszarze edukacji:**

Zadanie: wspieranie i promocja wartościowych przedsięwzięć edukacyjnych, obejmujące w szczególności:

- a) kształtowanie postaw prospołecznych mieszkańców województwa Lubuskiego;
- b) organizowanie konkursów i olimpiad;
- c) opracowywanie i wydawanie publikacji wykorzystywanych do realizacji celów dydaktyczno-wychowawczych;
- d) szkolenie nieetatowej kadry trzeciego sektora, pełniącej funkcje wychowawcze;
- e) organizowanie szkoleń, seminariów i konferencji związanych z różnymi formami edukacji;
- f) edukacja ekologiczna;

8) **w obszarze kultury:**

Zadanie: rozwój kultury, ochrony i racjonalnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego, promocja twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej, działania i inicjatywy kulturalne oraz promocja walorów kulturowych województwa, obejmujące w szczególności:

- a) organizowanie festiwali, konkursów, przeglądów, spotkań, plenerów, warsztatów, konferencji, seminariów, wystaw historycznych, muzealnych i innych imprez mających istotne znaczenie dla polskiej kultury i sztuki, ich krajowa i zagraniczna promocja, oraz fundowanie nagród;
- b) wydawanie niekomercyjnych, niskonakładowych książek, czasopism, periodyków i druków ulotnych, opracowań informacyjnych, badawczych, krytycznych i przekładów literatury – w postaci drukowanej oraz innych technik zapisu obrazu i dźwięku;
- c) wspieranie zawodowego i amatorskiego ruchu artystycznego, twórczości ludowej oraz ochronę unikalnych i zanikających zawodów i umiejętności artystycznych i ich warsztatów;
- d) działania na rzecz ochrony i propagowania kultur mniejszości narodowych;
- e) udział zespołów artystycznych i wykonawców indywidualnych z województwa lubuskiego w festiwalach, przeglądach i konkursach regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych;
- f) działania na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego;
- g) organizowanie uroczystości i imprez związanych z obchodami świąt państwowych i rocznic;
- h) wspieranie realizacji innowacyjnych projektów artystycznych;

- i) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji i historii narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;

9) **w obszarze kultury fizycznej:**

Zadanie: działania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, obejmujące w szczególności:

- a) organizowanie imprez sportowych o istotnym znaczeniu dla województwa;
- b) szkolenie i udział zawodników z województwa lubuskiego w zawodach wojewódzkich, ogólnopolskich, międzynarodowych, w tym szkolenia kadr wojewódzkich w różnych kategoriach wieku przy uwzględnieniu kryterium osiągniętych wyników w ogólnopolskim systemie współzawodnictwa sportowego dzieci i młodzieży;
- c) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży szkolnej, w środowisku akademickim, wiejskim oraz osób niepełnosprawnych;
- d) organizowanie przedsięwzięć dotyczących sportu dla wszystkich;
- e) promocja województwa lubuskiego poprzez sport w kraju i za granicą;
- f) upowszechnianie postaw sportowych, społecznych i zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży, poprawa ich stanu zdrowia i sprawności fizycznej;

10) **w obszarze turystyki regionalnej:**

Zadanie: promowanie turystyki i krajoznawstwa w województwie lubuskim poprzez realizację celów Programu Rozwoju Lubuskiej Turystyki do 2020 r., obejmujące w szczególności:

- a) rozwój Produktów Turystycznych;
- b) rozwój infrastruktury turystycznej;
- c) stworzenie kompleksowego systemu informacji i promocji turystycznej oraz oznakowania turystycznego w regionie;
- d) stworzenie wydajnej platformy kooperacji aktorów sceny turystycznej w regionie
- e) drogowe oznakowanie atrakcji turystycznych województwa;
- f) rozwój wiodących form turystyki, w szczególności enoturystyki;
- g) rozwój rekreacji ruchowej i zdrowotnej;
- h) stworzenie konkurencyjnego wizerunku turystycznego regionu;

12) **w obszarze integracji europejskiej:**

Zadanie: działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów międzynarodowych i współpracy między społeczeństwami, obejmujące w szczególności:

- a) realizację wspólnych projektów z partnerem zagranicznym (w szczególności z regionów partnerskich województwa);
 - b) wymianę dzieci i młodzieży mając na celu aktywizację społeczeństwa do udziału w europejskich procesach integracyjnych,
 - c) organizację wydarzeń o charakterze międzynarodowym;
- 13) **w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym:**
- a) **Zadanie: działania wynikające z Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2012 – 2017, obejmujące w szczególności:**
 - profilaktykę uzależnienia od alkoholu oraz edukację zdrowotną;
 - leczenie, rehabilitację uzależnienia od alkoholu i reintegrację społeczną;
 - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym;
 - b) **Zadanie: działania wynikające z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016, obejmujące w szczególności:**
 - profilaktykę uniwersalną dzieci i młodzieży, rodziców,
 - profilaktykę selektywną i wskazującą w miejscach o zwiększonym narażeniu na kontakt z narkotykami oraz dla osób z grup ryzyka: ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - leczenie, rehabilitację oraz ograniczenie szkód zdrowotnych i reintegrację społeczną;
 - organizowanie szkoleń i podnoszenie kwalifikacji osób realizujących zadania profilaktyczne z zakresu narkomanii.

Rozdział VII

Okres realizacji Programu

- § 7. 1. Program realizowany będzie od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku.
- 2. Program będzie realizowany zgodnie z priorytetowymi zadaniami publicznymi określonymi w rozdziale VI.
 - 3. Terminy realizacji poszczególnych zadań publicznych określone zostaną w ogłoszeniach Zarządu Województwa Lubuskiego o otwartych konkursach ofert.
 - 4. Harmonogram planowanych otwartych konkursów ofert na 2014 rok zostanie opublikowany na stronie internetowej Urzędu – www.lubuskie.pl w zakładce NGO.

Rozdział VIII

Sposób realizacji Programu

- § 8. 1. W realizacji Programu uczestniczą:
- 1) Sejmik Województwa – jako organ stanowiący i kontrolny Województwa, uchwała Program oraz określa wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych przez podmioty Programu;
 - 2) Zarząd Województwa – jako organ wykonawczy Województwa, realizuje bieżącą współpracę z podmiotami Programu poprzez:
 - a) ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych Województwa oraz powoływanie Komisji Konkursowych,
 - b) podejmowanie decyzji o wyborze oferty na realizację zadań publicznych po zasięgnięciu opinii Komisji Konkursowych, a następnie właściwych Komisji Sejmiku Województwa,
 - c) zlecanie realizacji zadań publicznych w trybie pozakonkursowym, po uznaniu celowości zgodnie z zapisami w art. 19a ustawy;
 - 3) realizatorzy Programu;
 - 4) podmioty Programu, prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym działaniom województwa lubuskiego;
 - 5) Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego powołana w oparciu o zapisy uchwały nr 203/2444/13 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 20 sierpnia 2013 r. *w sprawie określenia trybu powoływania oraz organizacji i trybu działania Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego*;
 - 6) Wojewódzka Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.
2. Realizatorzy Programu prowadzą bezpośrednią współpracę z podmiotami Programu. Działania obejmują między innymi:
- 1) przygotowanie i przeprowadzenie otwartych konkursów ofert;
 - 2) prowadzenie procedur związanych z trybem pozakonkursowym;
 - 3) przygotowanie umów na realizację zleconych przez Samorząd Województwa zadań publicznych;
 - 4) kontrolę realizacji zleconych zadań publicznych;
 - 5) analizę sprawozdań z realizacji zadań publicznych;
 - 6) współtworzenie sprawozdań z realizacji Programu;
 - 7) udział w szkoleniach dotyczących współpracy z podmiotami Programu;
 - 8) tworzenie wspólnych zespołów opiniodawczo – doradczych;

- 9) inne formy współpracy w obszarze działalności pożytku publicznego z podmiotami Programu, wojewódzkimi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi, organami administracji publicznej, ośrodkami badawczymi, mediami.
3. Realizację Programu w imieniu Zarządu Województwa koordynuje Departament Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego. Do obowiązków koordynatora należy w szczególności:
- 1) koordynacja spraw z zakresu współpracy z podmiotami Programu;
 - 2) koordynacja pracy poszczególnych realizatorów Programu w zakresie związanym z przygotowaniem projektu Programu oraz jego konsultacji z podmiotami Programu, Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego oraz Wojewódzką Społeczną Radą do spraw Osób Niepełnosprawnych;
 - 3) sporządzanie we współpracy z realizatorami Programu zbiorczych informacji na temat współpracy Samorządu Województwa z podmiotami Programu, w tym w szczególności sprawozdania z realizacji przedmiotowego Programu;
 - 4) prowadzenie spraw związanych z ujednocinaniem procedur obowiązujących w Urzędzie w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi, w szczególności w zakresie przyznawania i rozliczania dotacji.

Rozdział IX

Wysokość środków

- § 9. 1. Program finansowany będzie z budżetu Województwa, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz dostępnych funduszy krajowych i europejskich. Wysokość środków budżetowych przeznaczonych na realizację zadań określa uchwała Sejmiku Województwa w sprawie uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na rok 2014 oraz uchwała Sejmiku Województwa w sprawie podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
2. W 2014 roku na realizację zadań publicznych objętych niniejszym Programem planuje się w budżecie województwa środki w wysokości 2.334.417,00.* zł.
 3. Informacja o środkach finansowych pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazywana jest Samorządowi Województwa w I kwartale danego roku.

* Niniejsza kwota ma charakter szacunkowy i może zostać skorygowana w zależności od możliwości finansowych Samorządu Województwa Lubuskiego.

Rozdział X

Tryb powoływania i zasady działania Komisji Konkursowych

- § 10. 1. Komisje Konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych w odpowiedzi na otwarte konkursy ofert.
2. Realizatorzy Programu, odpowiedzialni za realizację konkursów ogłaszają nabór na członków Komisji Konkursowych i zamieszczają tę informację na stronie internetowej (komórki organizacyjne Urzędu - www.lubuskie.pl, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze - www.rops.lubuskie.pl), w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w siedzibie realizatorów Programu w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń.
 3. Komisję Konkursową powołuje Zarząd Województwa w drodze uchwały.
 4. Do obowiązków realizatorów Programu należy prowadzenie spraw związanych z powołaniem i pracami Komisji Konkursowej.
 5. W skład Komisji Konkursowej wchodzi:
 - 1) przedstawiciele Zarządu wyłonieni spośród pracowników realizatorów Programu;
 - 2) osoby wskazane przez podmioty Programu w odpowiedzi na ogłoszenie o naborze na członków Komisji Konkursowej.
 6. W skład Komisji Konkursowych nie będą powoływane osoby wskazane przez podmioty Programu, które ubiegają się w danym postępowaniu konkursowym o środki z budżetu Województwa Lubuskiego lub PFRON oraz pozostające z oferentami w takich relacjach, które mogłyby wywołać podejrzenie o stronniczość lub interesowność.
 7. Komisja Konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez podmioty Programu na członków Komisji Konkursowej, jeżeli zachodzą przesłanki określone w ustawie.
 8. W pracach Komisji Konkursowej mogą uczestniczyć także, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
 9. O terminie i porządku obrad Komisji Konkursowej każdy z członków Komisji zostaje powiadomiony pisemnie.
 10. Pracą Komisji Konkursowej kieruje jej Przewodniczący, wybrany na pierwszym posiedzeniu. Termin i miejsce posiedzenia Komisji określa realizator Programu.
 11. Każdy z członków Komisji Konkursowej, przed rozpoczęciem jej prac, zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia o bezstronności. W przypadku nie podpisania oświadczenia decyzję o wykluczeniu członka Komisji Konkursowej z jej prac podejmuje Przewodniczący.

12. Komisja Konkursowa podejmuje decyzje zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos Przewodniczącego.
13. Za udział w posiedzeniach Komisji Konkursowej jej członkom nie przysługuje wynagrodzenie i zwrot kosztów przejazdu.
14. Ocenę kompletności oraz zgodności z wymogami formalnymi dokonuje właściwy merytorycznie realizator Programu odpowiedzialny za realizację konkursu.
15. Realizator Programu przedkłada członkom Komisji Konkursowej wykaz złożonych ofert. Wykaz winien zawierać nazwę oferenta, nazwę zadania i czas jego realizacji, całkowity koszt zadania i wnioskowaną przez organizację kwotę dotacji.
16. Przedmiotem prac Komisji Konkursowej jest opiniowanie złożonych ofert. Do zaopiniowania przez Komisję Konkursową dopuszcza się wszystkie oferty biorące udział w konkursie. Ocena ofert dokonywana jest w formie punktowej przez realizatora Programu, w oparciu o kryteria określone w „Karcie oceny zadania”.
17. Na podstawie wykazu złożonych ofert z przyznaną punktacją Komisja Konkursowa rekomenduje podmioty Programu biorące udział w konkursie właściwej Komisji Sejmiku Województwa oraz Zarządowi Województwa.
18. Z prac Komisji Konkursowej sporządzany jest protokół, który podpisują wszyscy jej członkowie obecni na posiedzeniu.
19. Treść protokołu Przewodniczący Komisji Konkursowej przedstawia Zarządowi Województwa.
20. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości przyznanej dotacji dokonuje Zarząd Województwa.

Rozdział XI

Sposób tworzenia programu i przebieg konsultacji

- § 11. 1. Prace nad przygotowaniem Programu są podejmowane w merytorycznie właściwym Departamencie Urzędu, który koordynuje współpracę z podmiotami Programu.
2. Przygotowanie Programu obejmuje realizację następujących działań:
 - 1) opublikowanie na stronie internetowej Urzędu informacji o rozpoczęciu prac nad projektem Programu oraz zamieszczenie formularza do zgłaszania propozycji do ww. dokumentu przez zainteresowane podmioty Programu;
 - 2) zebranie od realizatorów Programu, informacji na temat realizowanych zadań publicznych w ramach współpracy z podmiotami Programu, w odpowiednim obszarze ich działania;

- 3) przygotowanie projektu Programu przez Zespół ds. przygotowania projektu Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi, powołany Zarządzeniem Marszałka Województwa Lubuskiego;
 - 4) przeprowadzenie konsultacji Programu z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Lubuskiego;
 - 5) przeprowadzenie konsultacji Programu z Wojewódzką Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych;
 - 6) przeprowadzenie konsultacji z podmiotami Programu, zgodnie z uchwałą Nr LV/568/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 21 września 2010 roku *w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego*;
 - 7) przedłożenie projektu Programu na posiedzeniu Zarządu Województwa. Przyjęty projekt Programu przekazany zostaje następnie na posiedzenie właściwej Komisji Sejmiku Województwa, a w dalszej kolejności pod obrady Sejmiku Województwa;
 - 8) zamieszczenie w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego Uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie uchwalenia Programu współpracy Województwa Lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2014 roku;
3. Po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia przedmiotowej Uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego, Program zostaje zamieszczony na stronie internetowej Urzędu www.lubuskie.pl w Biuletynie Informacji Publicznej.

Rozdział XII

Sposób oceny realizacji Programu

- § 12. 1. Bieżącym monitoringiem w zakresie realizacji zadań ujętych w Programie zajmują się poszczególni realizatorzy Programu.
2. Ocena realizacji Programu dokonana będzie w oparciu o następujące informacje, dotyczące w szczególności:
- 1) liczby ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez realizatorów Programu;
 - 2) liczby złożonych ofert przez podmioty Programu do otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
 - 3) liczby złożonych ofert przez podmioty Programu o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert;
 - 4) liczby podmiotów Programu, którym przyznano dofinansowanie z budżetu Województwa na realizację zadań publicznych;

- 5) wysokości środków finansowych przyznanych i przekazanych podmiotom Programu na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym;
 - 6) terminowości składania sprawozdań przez podmioty Programu;
 - 7) liczby przeprowadzonych kontroli z realizacji zadań publicznych zleconych podmiotom Programu;
 - 8) liczby zorganizowanych przedsięwzięć mających na celu rozwój podmiotów Programu oraz ich profesjonalizację;
 - 9) liczby inicjatyw realizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka Województwa Lubuskiego;
 - 10) liczby zespołów, w których zasiadali przedstawiciele podmiotów Programu (zespoły opiniująco-doradcze, eksperckie, robocze, Podkomitety i Komitety, ...);
 - 11) liczby skonsultowanych z podmiotami Programu projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów.
3. Sprawozdanie z realizacji Programu zostanie sporządzone przez koordynatora Programu – Departament Infrastruktury Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, na podstawie danych przedstawionych przez poszczególnych realizatorów Programu.
 4. W terminie do 30 kwietnia 2015 roku Zarząd Województwa przedłoży Sejmikowi Województwa sprawozdanie z realizacji Programu.
 5. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, zostanie podane do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu - www.lubuskie.pl w Biuletynie Informacji Publicznej.